

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 21 grudnia 2016 r.

Poz. 8160

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR KN-I.4131.1.507.2016.16 WOJEWODY WIELKOPOLSKIEGO

z dnia 19 grudnia 2016 r.

Działając na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446 ze zm.)

orzekam

nieważność uchwały nr XXVI/217/2016 Rady Miejskiej w Krobi z dnia 28 listopada 2016 r. w sprawie zasad udzielania stypendiów dla uczniów - ze względu na istotne naruszenie prawa.

Uzasadnienie

Uchwała nr XXVI/217/2016 Rady Miejskiej w Krobi została podjęta na podstawie art. 90t ust. 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2015 r. poz. 2156 ze zm.) w zw. z art. 31 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz. U. z 2016 r. poz. 176 ze zm.) w zw. z art. 7b ust. 3 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2012 r. poz. 406 ze zm.) w zw. z art. 18 ust. 2 pkt 14a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446 ze zm.).

Uchwałę doręczono organowi nadzoru 5 grudnia 2016 r.

Dokonując oceny legalności przedłożonej uchwały organ nadzoru stwierdził, co następuje:

Zgodnie z art. 90t ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o systemie oświaty, jednostki samorządu terytorialnego mogą tworzyć regionalne lub lokalne programy wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży i wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży. Z kolei ustęp 4 tego przepisu stanowi, iż w przypadku przyjęcia programów, o których mowa w ust. 1, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego określa szczegółowe warunki udzielania pomocy dzieciom i młodzieży, formy i zakres tej pomocy, w tym stypendia dla uzdolnionych uczniów oraz tryb postępowania w tych sprawach, uwzględniając w szczególności przedsięwzięcia sprzyjające eliminowaniu barier edukacyjnych, a także osoby lub grupy osób uprawnione do pomocy oraz potrzeby edukacyjne na danym obszarze.

W § 6 pkt 1 Regulaminu zasad udzielania stypendiów dla uczniów, stanowiącego załącznik do uchwały nr XXVI/217/2016 Rady Miejskiej w Krobi z dnia 28 listopada 2016 r., zwanego dalej: „Regulaminem”, Rada uzależniła otrzymanie przez ucznia stypendium za wyniki w nauce od co najmniej dobrej oceny zachowania. Podobnie w § 9 Regulaminu Rada uzależniła możliwość przyznania uczniowi stypendium za wybitne osiągnięcia w sporcie od uzyskania co najmniej dobrej oceny z zachowania.

Tymczasem w świetle uregulowań art. 90t ust. 1 pkt 2 w zw. z ust. 4 ustawy o systemie oświaty, jedynym dopuszczalnym kryterium przyznania pomocy na wspieranie edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży są uzdolnienia dzieci i młodzieży. Rada nie może więc wprowadzać żadnych dodatkowych kryteriów, m.in. związanych z oceną z zachowania.

Tożsame stanowisko zajęł WSA w Poznaniu w wyroku z dnia 5 maja 2016 r., sygn. akt IV SA/Po 207/16 orzekając, iż „nie można uzależniać przyznania pomocy od oceny zachowania. Regulamin, o którym mowa w art. 90t ust. 1 u.s.o. jest źródłem prawa powszechnie obowiązującego na terenie danej jednostki

samorządu terytorialnego. Przepis art. 90t ust. 1 u.s.o. nie wskazuje na inne kryteria, czy też cechy które pozwalałyby na rozróżnienie uczniów. Jedynie kategoria bycia uczniem uzdolnionym posiadającym konkretne osiągnięcia i wyniki w nauce powinna stanowić podstawę do wsparcia jego edukacji. Szczegółowe warunki udzielania stypendium powinny być ustalone w taki sposób, aby zapewnić realizację wsparcia uczniów uzdolnionych bez ich różnicowania według innych, niż określone w ustawie, kryterium wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży”.

W § 10 ust. 3 Regulaminu Rada uchwaliła, iż „Uczeń może zostać pozbawiony stypendium sportowego w sytuacji braku zaistnienia którejs z łącznych przesłanek określonych w § 9 niniejszego Regulaminu”.

Tymczasem z brzmienia art. 90t ust. 4 ustawy o systemie oświaty nie wynika dla Rady kompetencja do stanowienia o pozbawianiu ucznia stypendium sportowego. Takie uprawnienie przysługuje Radzie wyłącznie w przypadku stanowienia uchwał w przedmiocie stypendiów sportowych na mocy art. 31 ust. 1 w zw. z ust. 3 ustawy o sporcie.

W tym miejscu organ nadzoru chciałby podkreślić, iż budzi jego wątpliwości, czy zamiarem Rady było uchwalenie zasad przyznawania stypendiów sportowych, na mocy upoważnienia wynikającego z art. 90t ust. 1 pkt 2 w zw. z ust. 4 ustawy o systemie oświaty, tj. wyłącznie dla uczniów, czy na mocy art. 31 ust. 1 w zw. z ust. 3 ustawy o sporcie.

Wprowadzenie stypendium sportowego dla uczniów jest możliwe na podstawie art. 90t ust. 1 pkt 2 w zw. z ust. 4 ustawy o systemie oświaty. Jak orzekł WSA w Poznaniu w wyroku z dnia 5 maja 2016 r., sygn. akt IV SA/Po 207/16: „Wspieranie edukacji uzdolnionych uczniów nie musi się ograniczać jedynie do stypendiów za osiągnięcia w nauce. Edukacja obejmuje swym zakresem również zajęcia sportowe, a programy nauczania dzieci i młodzieży przewidują lekcje z wychowania fizycznego na każdym etapie ich nauki. Zajęcia te są obowiązkowe, a ocena końcowa z zajęć jest uwzględniana w ogólnej klasyfikacji ucznia. (...) Ponadto wskazać należy, że wychowanie fizyczne jest przedmiotem z podstawy programowej na każdym jego szczeblu. Z tych względów nie ulega wątpliwości, że wychowanie fizyczne jest elementem edukacji, a co za tym idzie stypendium za wyniki sportowe jest również wspieraniem edukacji uzdolnionych uczniów”.

Jednakże z § 4 pkt 2 w zw. z § 9 i § 10 Regulaminu wynika, iż Rada uchwaliła zasady przyznawania stypendium szkolnego za „wybitne osiągnięcia pozaszkolne w sporcie” i do takich to osiągnięć odnoszą się wymienione w § 9 pkt 1 - 3 Regulaminu przesłanki warunkujące otrzymanie tego stypendium.

W ocenie organu nadzoru wymienione w § 9 pkt 1 - 3 Regulaminu przesłanki Rada mogłaby uchwalić ale w uchwale w sprawie stypendiów sportowych dla osób fizycznych za osiągnięte wyniki sportowe, podjętej na podstawie art. 31 ust. 1 w zw. z ust. 3 ustawy o sporcie. Jednakże w tym przypadku Rada winna mieć na uwadze, iż beneficjentami tego stypendium mogą być wszystkie osoby fizyczne, nie tylko uczniowie, a podstawowym kryterium jego uzyskania jest osiągnięty wynik sportowy.

Mając powyższe na uwadze, przy stanowieniu zasad udzielania stypendiów sportowych nie jest dopuszczalna kompilacja przywołanych wyżej dwóch różnych podstaw prawnych. Rada musi zdecydować, czy jej wolą jest ustanowienie zasad udzielania stypendiów sportowych dla uczniów na podstawie art. 90t ust. 1 pkt 2 w zw. z ust. 4 ustawy o systemie oświaty, czy też uchwalenie zasad przyznawania stypendiów sportowych dla wszystkich osób fizycznych na mocy art. 31 ust. 1 w zw. z ust. 3 ustawy o sporcie. Istotnym jest podkreślenie, iż tylko w tym drugim przypadku Rada posiada kompetencję do określenia m. in. trybu pozbawiania stypendiów sportowych.

Również z istotnym naruszeniem prawa Rada określiła w § 11 Regulaminu zasady udzielania stypendium za wybitne osiągnięcia w kulturze.

Podstawę prawną do przyjęcia regulacji w tej materii stanowi bowiem przepis art. 7b ust. 3 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej, w brzmieniu: „(...) organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego, w drodze uchwały, określają szczegółowe warunki i tryb przyznawania stypendiów, o których mowa w ust. 1, oraz ich wysokość, mając na uwadze wspieranie rozwoju umiejętności artystycznych oraz upowszechnianie kultury i opieki nad zabytkami”. Stypendia przewidziane w ustawie o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej są kierowane do wszystkich osób, członków wspólnoty samorządowej, zajmujących się twórczością artystyczną, upowszechnianiem kultury oraz opieką nad zabytkami.

Tymczasem postanowienia § 11 Regulaminu skierowane są wyłącznie do uczniów. Oznacza to, że Rada w sposób nieuprawniony ograniczyła krąg podmiotów, które mogłyby otrzymać stypendium w oparciu o przepis art. 7b ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej.

Niezależnie od tego zauważyć należy, że wskazany przepis stawia przed Radą określone wymagania co do treści uchwały (regulaminu). W ocenie organu nadzoru kwestionowany Regulamin wymagań tych nie spełnia.

Z treści § 14 Regulaminu wynika, że „Wnioski nie spełniające wymogów formalnych, nie posiadające poprawnie wypełnionego zgłoszenia oraz pozbawione potwierdzenia osiągnięć nie będą rozpatrywane”.

W ocenie organu nadzoru wprowadzenie takiej regulacji nie znajduje uzasadnienia prawnego. Analiza postanowień Regulaminu wskazuje na typowo administracyjny charakter postępowania w sprawie przyznania stypendium. W tym kontekście należy mieć na uwadze, że skoro postępowanie w sprawie przyznania stypendium lub odmowie jego przyznania jest postępowaniem administracyjnym, zastosowanie do niego będą miały również przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r., poz. 23 ze zm.) dotyczące wnoszenia podań i uzupełniania ich braków na podstawie wezwania organu.

W § 19 Regulaminu Rada postanowiła, że „W sprawach nieuregulowanych w regulaminie rozstrzygnięcia podejmuje Burmistrz Krobi”.

Przepis taki stanowi upoważnienie dla Burmistrza Krobi do dookreślenia nieuregulowanych w Regulaminie zasad przyznawania określonych w nim stypendiów. Działanie takie nie znajduje żadnego uzasadnienia w normach kompetencyjnych zwartych w przepisach prawa. Scedowanie bowiem uprawnień zastrzeżonych przez ustawodawcę wyłącznie dla rady gminy na organ wykonawczy gminy stanowi zawsze istotne naruszenie prawa.

W tym stanie rzeczy należało orzec jak w sentencji.

Niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z powodu niezgodności z prawem w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Wielkopolskiego.

Wojewoda Wielkopolski

(-) Zbigniew Hoffmann